

NİJER PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	9
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER	11
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	14
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	16

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Nijer, “Batı Afrika CFA Parasal Bölgesi”nin bir üyesidir. Bölgesel entegrasyon faaliyetlerinin istenilen düzeyde gerçekleşmesi halinde “Fransızca konuşulan Batı Afrika CFA Parasal Bölgesi”nin çok daha büyük bir pazar potansiyeline ulaşacağı düşünülmektedir. Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği’nin (WAEMU) bir üyesi olarak Nijer, iç ticaret için kalıcı tercihli tarifeleri kabul etmiştir. WAEMU üyesi diğer ülkeler gibi Nijer de avroya sabitlenmiş olan ortak para birimi olan CFA’yı kullanmaktadır. WAEMU Gümrük Birliği Anlaşması 8 ülke (Benin, Burkina Faso, Fildiő Sahili, Gine Bissau, Mali, Nijer, Senegal, Togo) arasında imzalanarak 2000 yılında yürürlüğe girmiştir.

Ülkede yaşanan son siyasal gelişmeler neticesinde Nijer’in Burkina Faso ve Mali’yle birlikte ortak banka kurabileceği yönünde iddialar yer almaktadır. Bu durumun gerçekleşmesi halinde dış ticaretin etkileneceği öngörülmektedir.

Nijer aynı zamanda, köklü yasal ve düzenleyici sisteme sahip Afrika İş Kanunu Uyum Örgütü’nün de (OHADA) üyesidir. 26 Temmuz 2023 tarihinde gerçekleşen darbe neticesinde Nijer’de askeri yönetim bulunmaktadır. Bu yönetim kendisi gibi askeri darbe neticelerinde yönetimleri değişen Burkina Faso ve Mali’yle birlikte hareket ederek 29 Ocak 2025 tarihi itibarıyla Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluęu’nun (ECOWAS) üyeliğinden ayrılmıştır.

Gümrük Tarifeleri

WAEMU Ortak Dış Tarife (CET) altında, ithalat beő kategoriye ayrılır:

Kategori	Vergi Oranı %	Ürün Grubu
0	0	Temel sosyal mallar
1	5	Temel ihtiyaç malları, hammaddeler ve sermaye malları
2	10	Ara mallar ve girdiler
3	20	Nihai Tüketim malları veya mamul mallar
4	35	Ekonomik Kalkınma İçin Spesifik Bazı mallar

Bu vergilere ve %19 oranındaki KDV’ye ek olarak %2,5 oranında da vergi benzeri bir ödeme gerçekleştirilmektedir. %1 parasal birliğin finansmanı için ve %1 de istatistiksel faaliyetler için ödeme çıkmaktadır.

İç Vergiler

Kurumlar vergisi:

Vergi önceki yıl boyunca gerçekleştirilen kârlar üzerinden her yıl düzenlenmektedir. Kurumlar vergisi oranı indirimsiz şekilde vergilendirilebilir kârın %30'u olarak belirlenmiş ve en yakın bin franga yuvarlanmaktadır.

KDV:

Nijer'de %19'luk bir KDV oranı uygulanmaktadır. Yemeklik yağ ve şeker için ise bu oran %5'tir. Ancak mevcut ekonomik koşullara göre gerekli görüldüğü durumlarda ürün bazında KDV oranlarında değişiklik yapılmaktadır.

Emlak Vergisi:

- Ticari, endüstriyel veya profesyonel kullanıma yönelik veya kiraya verilmiş tesisler için %10 olarak uygulanmaktadır.
- Diğer tüm kullanımlara tahsis edilen tesisler için, özellikle konutlar ve ikincil konutlar ve ücretsiz konutlar için %5'tir.

Stopaj vergisine tabi işlemlere uygulanan oranlar şunlardır:

- Tescilli ve stopaj ödeme muafiyet belgesine sahip olmayan ekonomik aktörler tarafından iç pazarda yapılan işlemler üzerinden %2,
- Tescilli ekonomik aktörler tarafından yeniden ihraç veya transit işlemleri üzerinden %2,
- Tescilli ve stopaj ödeme muafiyet belgesine sahip olmayan ekonomik aktörler tarafından yapılan liman ve gümrük işlemleri üzerinden %4 (kurumlar vergisi),
- Vergi genel Müdürlüğünde tescilli olmayan ekonomik aktörler tarafından yapılan işlemler üzerinden %7 uygulanmaktadır.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Nijer'de ithalat da dahil olmak üzere satışa sunulan ürünlerin kalitesini kontrol etmek, henüz tam olarak uygulanamamış olsa bile Ulusal Standartlara Uygunluk Doğrulama Ajansı (Agence National de Verification de Conformite aux Normes) tarafından denetimler gerçekleştirilmektedir. Ajansın amacı Nijer'e gelen ürünlerin kalitesini kontrol ederek tüketicileri korumak ve ticari uygulamaların adil bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır. Ajansın misyonu Nijer'de kaliteli ürün ve hizmetlere erişimi garanti altına alarak yerel ürünlerin ulusal, bölgesel ve uluslararası pazarlarda daha iyi rekabet gücüne sahip olmasına katkıda bulunmaktır.

İthalat ve ihracatta sağlık muayenesi sınır gümrük kapılarında yapılmaktadır. Ürünlere ait belgeler, taşıma koşulları ve ürünlerin hijyenik kalitesi gibi bilgilerden oluşur ve sağlık sertifikası düzenlenir.

Nijer'in ürün kalitesini kontrol etme konusundaki temel sorunu, ülkenin ithal edilen malların asgari bir analizini gerçekleştirecek akredite bir laboratuvara sahip değildir. Bu yüzden ürün standardizasyonu sağlıklı bir şekilde yürütülememektedir.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Nijer’de şirketler, ithalat veya ihracat formalitelerini yerine getirmeden önce Nijer Ticaret ve Sanayi Odası’ndan şirket kaydı oluşturup vergi numarasına (NIF) sahip olmaları gerekmekte, ithalatçı ve/veya ihracatçı sıfatı ile ticaret siciline kayıtlı olmalıdırlar.

Nijer’de iş yapacak şirketlerimiz tarafından sıkça sorulan sorular ve cevapları:

Soru	Cevap	Yaklaşık maliyet
İthalat ve ihracat yapacak şirketlerin CNUT (Lojistikciler/Taşımacılar Birliği), CCIN (Nijer Ticaret ve Sanayi Odası) ve Ticaret Bakanlığı’na yönelik yükümlülükleri var mıdır?	Evet, ilgili şirketler, ithalat veya ihracat süreçlerini yerine getirmeden önce, bir NIF’e (Vergi numarası) sahip olmalı ve ithalatçı ve / veya ihracatçı sıfatı ile ticari siciline kayıtlı olmalıdırlar.	Maliyeti 17 500 FCFA’dır. (Yaklaşık 28 avro)
İthal edilen malların ülkeye gelişinden önce ön ithalat beyannamesi vermesi gerekmekte midir?	Evet, aşağıdaki belgelerle birlikte bir beyanda bulunulması gerekmektedir: NIF’in veya şirket sicilinin kopyası, CNUT (Lojistikciler/Taşımacılar Birliği) aidatı belgesi veya ticaret odası aidatı belgesi. Bu beyan, CCIN’daki Dış Ticaret İşlemleri bürosuna yapılmaktadır.	Ticaret odası yıllık aidatı: *100 000 FCFA/ şahıs şirketi (Yaklaşık 150 avro) *300 000 FCFA/ limited şirket (Yaklaşık 450 avro) *600 000 FCFA/ Anonim şirket (Yaklaşık 750 avro) *CNUT Yıllık aidatı *30 000 FCFA/ şahıs şirketi (Yaklaşık 45 avro) *55 000 FCFA/ tüzel kişi (Yaklaşık 83 avro)
Ön ithalat beyanının kabulü için üç proforma fatura sunmak zorunlu mudur?	Evet, proforma bir fatura üzerinde istatistik kayıt fişi (Ticaret Odasından temin edilmektedir) doldurulmalıdır: • 10 milyon FCFA’ya eşit ya da daha fazla meblağı olduğu zaman banka hesap bilgilerini de içeren istatistik kayıt formu 4 nüsha olarak • 10 milyon FCFA’dan daha az transfer meblağı söz konusu olduğunda, banka hesap bilgilerini içermeyen istatistik kayıt formu 3 nüsha olarak	*Banka hesap bilgilerini içeren istatistik kayıt formu: 4 000 FCFA, buna 3 000 FCFA birim değerli 4 adet vergi pulu eklenmesi de gerekmektedir. Toplam= 16 000 FCFA (Yaklaşık 24 avro) *Banka hesap bilgilerini içermeyen istatistik kayıt formu: Buna 3 000 FCFA birim değerli 3 adet vergi pulu eklenmesi de gerekmektedir. Toplam= 12 000 FCFA (Yaklaşık 18 avro)
Ön ithalat beyannamesinin geçerliliği süresi nedir?	Geçerlilik istatistik kayıt formuna bağlıdır: *Banka hesap bilgilerini içeren form için 6 aylık olan süre, 2 defalığına en fazla 3 ay uzatılabilir.	-

	*Banka hesap bilgilerini içermeyen form için, 3 aylık olan süre, 2 defalığına en fazla 3 ay uzatılabilir	
2 milyon FCFA tutarından fazla olan ithalat için ödeme Nijer bankası vasıtasıyla yapılmak zorunda mıdır?	Evet, söz konusu meblağ 2 milyon FCFA'ya eşit ya da bundan daha fazla olduğu zaman, bankanın yetki vermesi gerekir.	-
2 milyon meblağından daha fazla ithalat söz konusu olduğunda, ilgili mallar COTECNA tarafından kontrol edilmeli midir?	Hayır, COTECNA artık Nijer'de bulunmamaktadır fakat sınır bölgelerinde sıhhi kontrol makamları mevcuttur.	-
COTECNA'nın aldığı sonuçları raporlamak zorunlu mudur?	Önceki cevaba bakınız	-
COTECNA, gönderimden önce bir teftiş sertifikası yayınlamakla yükümlü müdür?	Hayır, ama sınır kontrol makamları tarafından verilen bitki sağlığı sertifikası mevcuttur.	-

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Nijer'de etiketleme koşulları insani tüketim amaçlı konserve için geçerlidir.

Bu ürünler üzerinde şu bilgiler Fransızca olarak yazılı olmalıdır:

- Menşe ülke,
- Gün, ay ve yıl ile belirtilen ürün üretim tarihi, (GG / AA / YY)
- Üretim tarihi gibi aynı tarzda yazılmış son kullanım tarihi,
- İçerik Diğer gıda dışı tüketim ürünleri için, Fransızca yazılmış etiketin ve son kullanma tarihinin olması önemlidir.

İthal eczacılık ürünleri için de etiketleme zorunluluğu vardır. Nijer'de ECOWAS 10 haneli ürün numaraları kullanılmaktadır. Ancak, ürün kodlarının uluslararası uyumlu bir sisteme dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Teknik Engeller

Nijer'de yabancı işletmeler için hiçbir yasal engel yoktur. Yerel firmalar Fransız iş hukukunu, gümrük ve vergi uygulamalarını kullanmaktadır.

Nijer'de teknik engel ile ilgili düzenlemeler, 31 Aralık 2002 tarih ve 2002-028 sayılı Kanunla yönetilir, bu kanunla standardizasyon, belgelendirme ve akreditasyon tanımları ve sorumlu kuruluşları ve görevleri belirtilmektedir (Sorumlu bakanlık, Standardizasyon, Kalite Teşviki ve Metroloji Müdürlüğü, Ulusal Standardizasyon Konseyi (CNN)). Ayrıca, kanunla birlikte farklı kuruluşlar farklı standardizasyon yetkilendirmelerine sahip olmakla birlikte en önemlisi, Nijer'e ithal edilen üst kurulca belirtilen standartların uygulanmasından sorumlu olan kuruluş

Ulusal Doğrulama ve Standartlara Uyum Ajansı'dır (AVCN).

Nijer'de uygunluk değerlendirmeleri 3 aşamadan oluşmaktadır.

- Muayene veya kontrol hizmetleri
- Belgelendirme kuruluşları
- Analiz ve test laboratuvarları

Sertifikasyon

Nijer'de sertifikasyon kuruluşu bulunmamaktadır. Nijer'de sertifika almış firmalar belgelerini Fildişi Sahili ülkesindeki sertifikasyon kuruluşlarından temin etmişlerdir.

Akreditasyon

Nijer'de teknik altyapı yetersizliğinden dolayı herhangi bir akreditasyon kuruluşu bulunmamaktadır.

Ürün güvenliği denetiminden aşağıdaki kuruluşlar sorumludur:

- Bitki Koruma Genel Müdürlüğü (DGPV), (Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına Bağlı)
- Veteriner Hizmetleri Genel Müdürlüğü (DGSV), (Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına Bağlı)
- Ulusal Doğrulama ve Standartlara Uyum Ajansı (AVCN)
- Kamu Hijyeni ve Sağlık Eğitimi Dairesi (DHP/EPs)

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarette teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarette teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikenel.ticaret.gov.tr/>). Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarette teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarette teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi

olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine yelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine yelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Nijer'de fikri mülkiyet haklarını kontrol eden tek kurum Nijer Standardizasyon, Metroloji ve Sertifikasyon Ajansı'dır (ANMC). Misyonu, Nijer'de kaliteli ürün ve hizmetlere erişimi garanti altına almak ve yerel ürünlerin ulusal, bölgesel ve uluslararası pazarlarda daha iyi rekabet gücüne sahip olmasına katkıda bulunmak, tüketicileri korumak ve Standardizasyon, Metroloji ve Sertifikasyon yoluyla ürün ve hizmetlerin rekabet gücünü artırmaktır.

Dağıtım Kanalları

Nijer'de ithal edilen malların dağıtımı, hem modern ve hem de geleneksel yöntemlerle yapılmaktadır. Modern dağıtım yönteminde, özel sektöre ait orta ölçekli birkaç ithalat ve ihracat firması hakimdir. Bu şirketlerin yanı sıra, çeşitli tüketim mallarının toptan ve perakende dağıtımı konusunda uzmanlaşmış son derece rekabetçi küçük ölçekli tüccarlar da pazarda faaliyet göstermektedir. Sokak pazarlarında gayri resmi tüccarlar, iç ticaretin büyük bir kısmını yürütmektedir.

Ürünlerin çoğu Nijer'e kamyonlarla girmektedir. Bu kamyonlar ürünlerini Batı Afrika'daki Kotonu ve Lome limanlarından yüklemektedir. Nijer pazarına yönelik ürünler için Fildişi Sahili popüler bir liman olmuştur. Nijer'e gidecek mallar için Nijerya limanı genellikle kullanılmamaktadır. Ürünlerin büyük bir kısmı Batı Afrika limanlarına indirildikten sonra, Burkina Faso üzerinden kamyon ve tırlarla Nijer'e gelmektedir. Nijer'deki başlıca dağıtım ve satış noktaları başkent Niamey ve Maradi'dir.

Bu duruma ek olarak 2023 yılı Temmuz ayında gerçekleşen askeri darbe neticesinde Nijer-Benin sınırı kapatılmıştır. Benin Kotonu limanına gelen ürünler Togo-Burkina Faso üzerinden Nijer'e gelmektedir. Ayrıca ürünleri ikinci bir yol olarak ise Benin üzerinden Nijerya'ya geçmekte ve buradan Nijer'e ulaşmaktadır. Burkina Faso üzerinden gelen ürünler mevcut güvenlik koşulları sebebiyle gerekli tedbirler alınarak konvoylar halinde Nijer'e ulaştırılmaktadır. Bu sebeple, ürünlerin Nijer'e teslimatı zaman almaktadır.

Tüketici Tercihleri

Nijer'de tüketiciler çoğunlukla batı tarzı garantilere alışık değillerdir. Nijerli tüccarların satın alma alışkanlıkları genellikle belirli bir satıcı ile güven ve tecrübe ilişkisi kurulmasına bağlıdır. Ülkenin gelir düzeyi dikkate alındığı zaman ucuz olarak değerlendirilen Çin menşeli ürünlerin tüketiciler tarafından çokça tercih edildiği görülmektedir. Nijer'e ürün satmak isteyen firmaların birebir ilişki kurarak ve mümkünse yerinde ziyaret gerçekleştirerek ilişki geliştirmesinde fayda olduğu değerlendirilmektedir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Yeni bir ürün veya marka tanıtımı yapılması durumunda ithal ürünlerin yerel dağıtıcılarının büyük bir çoğunluğu, kendi tedarikçilerinden reklam ve promosyon desteği beklemektedir. Nijer’de internet ağının az ve gelişmemiş olması ile tüketiciler genellikle radyo ve televizyon reklamlarından ürünleri tanımaktadırlar. Ayrıca tüm satış promosyon materyalleri ve teknik dokümanların Fransızca olmasında yarar vardır. Ancak yerel nüfusa ulaşmak için yerel dillerde radyo reklamı yapılması tavsiye edilmektedir. Başkent Niamey’de özellikle spor ve müzik etkinliklerinde gençlerden yararlanılarak tüketim malları örneklerini dağıttıran küçük şirketler de vardır. Nijer genelinde, batı tarzı perakende alanlarının yanı sıra açık hava pazarları da vardır. Nijer’de kırsal kesimde sadece belirli günlerde çalışan bazı açık hava pazarları satıcıların mallarını satabilecekleri yerler arasındadır.

Kamu İhaleleri

Nijer’de kamu ihaleleri Devletin sahibi olduğu günlük “Le Sahel” gazetesinde yayınlanmaktadır. Her ne kadar ihaleler şeffaf gibi görünse de ihaleleri alabilmek için Nijer devlet yetkilileri ile ikili ilişkiler önem arz etmektedir.

İhalelerin bir kısmı ayrıca,
(<http://www.marchespublics.ne/>)
(<https://www.armp-niger.org/>)
(<https://www.nigeremploi.com/>)

internet sitelerinden de duyurulmaktadır.

Dünya Bankası, İslam Kalkınma Bankası ve Afrika Bankası fonlarınca desteklenen ihalelerde ayrıca ilgili bankanın Nijer bölümünde duyurulmaktadır.

Nijer devletinin altyapı ve üstyapı projeleri bulunmaktadır, fakat finansman bulmakta zorlandıkları için birçok proje beklemektedir.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Dünya Bankası 2023 yılı verilerine göre Nijer’de nüfusun %80’den fazlası kırsal alanlarda yaşamaktadır. Yine nüfusun %70’ten fazlası tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık ile uğraşmakta olup Dünya Bankası 2023 verilerine göre bu nüfusun GSYİH içindeki payı %47,81’dir. Dünya Bankası 2022 yılı verilene göre ülkedeki toprakların %36,78’si tarıma uygundur. Tarım alanında 2021 Dünya Bankası verilerine göre 17 milyon hektar ekilebilir arazi bulunmaktadır. 2022 verilerine göre Nijer’de tahıl üretimi 6 milyon tona yakındır. İklim şartları tarım için elverişli olsa da tarım daha çok küçük ölçekli firmalar tarafından ve geleneksel yöntemlerle yapıldığından dolayı yeteri kadar verim alınamamaktadır. Aynı yıla ait verilere göre hektar başına verim 557 kg’dır.

Hayvancılık sektörü günlük hayatta ekonomiye büyük ölçüde katkıda bulunsa bile, hayvancılık ve hayvancılıkla ilgili ürünler, özellikle Nijerya başta olmak üzere komşu ülkelere giderek daha fazla ihraç edilmekte ve Nijer’in ihracat gelirlerinin yaklaşık %10’unu temsil etmektedir. Bu nedenle hayvancılık sektörü, et, süt ürünleri, deri ve diğer ürünlerin değerlendirilmesi ve ihracatı için önemli potansiyele sahip bir büyüme alanıdır. Ulaşım altyapısının yetersizliği ve mezbahaların sınırlı olması nedeniyle süt, et, post ve deri gibi daha yüksek katma değerle elde edilen ürünlerin ihracatından yararlanılamamaktadır. Ayrıca yıllara göre hayvancılık ile ilgili veriler kuraklık, çekirge istilası ya da hayvan hastalıkları gibi doğal afetler yüzünden değişiklik göstermektedir.

Sanayi

Nijer’in güney bölgesinde yer alan üretim için gerekli hammaddelerin varlığı sayesinde çimento fabrikası / fabrikaları faaliyet göstermektedir. Başlıca sanayi faaliyetleri, sabun, deterjan, şişelenmiş içecekler, yağlı tohum, pirinç, pamuk üretimi ve hayvan ürünlerinin işlenmesidir. Ayrıca hayvancılığa bağlı olarak gübre üretimi gibi ülkenin önemli doğal kaynaklarına dayalı diğer üretim endüstrilerinin kurulması için önemli yatırım ve geliştirme fırsatlarını temsil etmektedir. Nijer’de çoğunluğu küçük çaplı, Pamuk üretim tesisi, su dolum tesisleri, süt ve süt ürünleri üretim fabrikaları, ayakkabı üretim tesisi, boya fabrikası, sabun fabrikası, poşet fabrikası, mobilya üretim tesisi gibi üretim yerleri bulunmaktadır.

Hizmetler

Nijer’in biri uluslararası güvenlik ve emniyet standartlarını karşılayan altı ana havalimanı vardır. Başkent Niamey’deki Uluslararası Diori Havalimanını bir Türk şirketi tarafından yap işlet devret modeli ile yapılmıştır.

Karayolu ile mal ve yolcu karayolu taşımacılığı hizmetleri kötü şartlar altında yapılmaktadır. Taşıma lisansının bulunmaması, kayıt veya uygun teknik denetim eksikliği ve aşırı eskimiş araçlar da buna sebebiyet vermektedir.

Ulaşımın gelişebilmesi için en önemli husus, özellikle Lome (Togo) ve Tema (Gana) limanlarına erişimin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesidir. Diğer öncelik ise tarım ve hayvancılık ürünlerinin pazarlanması için önemli bir rota olan Burkina Faso yol bağlantılarının geliştirilmesidir. Nijer’de karayolu yapımı için sıklıkla ihalelere çıkılmaktadır.

Ülkede, devletin sahibi olduğu hafta içi günlük olarak “Le Sahel” ve haftalık olarak yayımlanan “Sahel Dimanche” adlı iki gazete bulunmaktadır. Televizyon yayın hizmeti, devlete ait “Voix du Sahel” ve devlet kontrolündeki ORTN olmak üzere iki televizyon kanalı tarafından verilmektedir. Ayrıca Ulusal ve Uluslararası ihaleler “Le Sahel” gazetesinde de yayınlanmaktadır.

Ülkede fiber internet alt yapısı yetersizdir. Ancak Starlink ile yapılan anlaşma neticesinde 2025 yılı başından itibaren internet hizmeti vermeye başlamıştır.

Madencilik

Nijer'in mineral kaynakları önemlidir: uranyum (400.000 tondan fazla), petrol, kömür (90 milyon ton), demir (9 milyar tondan fazla), altın (30 tondan fazla), fosfat (1 milyar tondan fazla), tuz (25 milyon ton), kalker, alçıtaşı, lityum vb. Ülke aynı zamanda, dünyanın en büyük dördüncü uranyum üreticisidir.

Ülkenin güneyindeki Zinder petrol rafinerisi, düzenleme ve depolama tesislerindeki yetersizlikler nedeniyle depolama ve dağıtım sorunları ile karşı karşıyadır. 2011 yılında faaliyete başlayan rafinerinin petrol işleme kapasitesi 20.000 varil/gündür. Günlük işlenen petrolün 7000 varili iç talebi karşılamak, kalan 13.000 varili ise ihracat için ayrılmıştır. Rafine ürünlerin pazarlanmasından, devletin sahip olduğu SONIDEP şirketi sorumludur. Ülkede her ne kadar petrol üretimi olsa da günlük hayatta zaman zaman benzine erişimde sorunlar yaşanmaktadır. Akaryakıt ürünlerine tüketicilerin erişimi aksamaktadır.

Diğer taraftan, Çin Ulusal Petrol Şirketi (CNPC) tarafından geliştirilen ve yaklaşık 5 milyar dolar değerinde olan Agadem Petrol alanında üretime 2011 yılında başlanmıştır. Agadem petrol sahasından çıkarılacak ham petrolün, Nijer-Benin boru hattı ile Benin’deki Seme limanına için Nijer ile Benin arasında anlaşmaya varılmıştır. Nijer-Benin boru hattı, 685 km’si Benin’de olmak üzere 1.980 km boyunca çalışacak. 20 Mayıs 2021 tarihinde bu projenin Benin ayağının inşaatına törenle başlanılmıştır. Projenin toplam 1,13 milyar dolarlık bir maliyeti olacağı hesaplanmaktadır. Nijer, bu üretimden ilk gelirini 2024 yılı içerisinde elde etmiştir. CNPC’nin petrol satışından yıllık 400 milyon dolar gelir elde edilmiştir.

2023 yılında gerçekleşen askeri darbeye kadar ülkede uranyum Fransız Devletinin çoğunluk hissesine sahip olduğu Orano şirketi tarafından çıkarılmakta ve işletilmektedir. Yeni yönetimle beraber uranyum çıkarma faaliyetleri Nijer ulusal şirketi Somair tarafından yürütülmektedir. Darbe sonrası fiili olarak bu şekilde devam eden süreçte Orano’nun 31.10.2024 tarihi itibarıyla anlaşmasını askıya alacağı açıklamasına yol açmıştır. Yapılan araştırmalarda Nijer’in dünyanın uranyum ihtiyacının %5’ine karşılık gelecek rezervlere sahip olduğunu göstermektedir. Nijer’deki mevcut uranyum rezervinin 400.000 tondan fazla olduğu değerlendirilmektedir.

İspanyol şirketi RIO NARCEA RECURSOS'a üç sahada lityum madeni araştırma ruhsatı verilmiştir (BOUNGOU, DIBLIO ve NAMAGA).

Nijer'de altın yatakları ülkenin güney batı bölgesinde (Tillaberi, Maradi, Tera) ve Agadez'in (Djado) kuzey bölgesinde bulunmaktadır. Ayrıca, Nijer Nehri ile Burkina Faso sınırı arasında artizanal altın madenciliği uzun yıllardır devam etmektedir.

Nijer'de altın çıkartan tek altın firması Liptako'dur (Fas merkezli Kanadalı iki şirket %40'ar pay Societe Semafo Inc ve Canadian Etruscan Resources Incorporated, Nijer Devleti % 20). Liptako firmasının bu maden ocağının adı Samira Tepesi Altın Madenidir, Bu madenin toplam rezervi yaklaşık 25 ton'dur. 2011 yılında altın üretimi 1.564 kg iken yıllar itibarıyla bu rakam istikrarlı bir şekilde azalmıştır. 2020 senesi için yaklaşık 1.100 kg altın üretimi gerçekleşmiştir. Nijer'de artisanal yasa dışı altın üreten kişilerin bulunduğu ve bu kişilerin ürettiği altınların el altından kayıtsız satıldığı için ne kadar altın üretildiğine dair net rakam bilinmemektedir.

Ülkemiz Maden Teknik Arama Genel Müdürlüğü, Nijer'de MTAIC isimli bir firma kurmuştur (2020). Tillaberi bölgesinde altın arama ruhsatı almıştır ve bölgede çalışmalarına devam etmektedir. Fakat altın bölgelerinde yaşanan terör olayları sebebiyle çoğu zaman faaliyetleri duraksamaktadır. 2025 yılı içerisinde ilk defa altın üretime geçileceği öngörülmektedir.

Enerji

Nijer, dünyada enerji tüketiminin en düşük olduğu ülkelerden biridir. DB 2022 verilerine göre halkın sadece %19,50'si elektriğe erişebilmektedir. Bu oran şehirlerde %66'dır. Nijer, dünyanın en güneşli 5. ülkesidir. Nijer Nehri havzasındaki hidroelektrik santralleri 280 MW'a kadar kapasiteye sahiptir. Kandadji barajındaki inşaat çalışmaları, finansman ve terör saldırıları nedeniyle birkaç kez durdurulmuş olmasına rağmen %28,5'lik kapasite oranındadır. Çalışmalar, 27 Şubat 2025'te Afrika Kalkınma Bankası, Dünya Bankası, Batı Afrika Yatırım Bankası ve İslam Kalkınma Bankası da dahil olmak üzere yaklaşık on bağışçının eşlik ettiği hükümet sözcüsü ilgili bakanın ziyaretiyle yeniden başlamıştır. Nijer'de önemli miktarda maden kömürü (90 milyon ton), ham petrol (1,18 milyar varil petrol yerinde) ve doğal gaz (18,6 milyar m3) bulunmaktadır.

Çin araştırma ekibi tarafından, Niamey'in 400 mil kuzey-doğusunda Salkadamna'da 30 milyon tonluk tahmini rezerve sahip bir kömür damarı bulunmuştur. Nijer hükümeti, ülkede yakıt olarak odun kullanma bağımlılığını azaltmak ve kömür kullanımı teşvik etmek istemektedir. Bu nedenle, bu kömür havzasını geliştirmeye yardımcı olmak için yabancı yatırımcılar aramaktadır.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Nijer kültürü büyük ölçüde gelenekseldir. Nijerlilerle ticaret yaparken o kişiyi yakından tanımak, ziyaret için zaman ayırmak ve birlikte yemek yemek ticari ilişkilerin gelişmesinde önemli hususlardandır. İyi niyetli de olsa, iş konusunda acele eden yabancı bir tüccar, Nijerlilerin güvenini yitirebilir. Nijerli iş adamları herhangi bir anlaşma yapmadan önce, temel bir ürün bile olsa alacağı malı görmek isterler.

Nijer'in resmi dili, iş insanlarının ve hükümet yetkililerinin konuştuğu dil olan Fransızcadır. Ayrıca iki önemli yerel dil (Hausa ve Zerma) de halk arasında konuşulmaktadır. Bazı iş insanları İngilizce konuşsa da çok yaygın değildir.

Nijer'de çoğu ülke ile uluslararası telefon görüşmesi yapılabilir. Nijer'in uluslararası telefon kodu 227'dir. Kablo, teleks, faks, çağrı ve internet hizmetleri mevcuttur. Cep telefonları yaygın olarak kullanılmaktadır. Fakat internet bağlantısı alt yapı yetersizliğinden dolayı çok yavaş veya sürekli kesilmektedir. 2025 yılı itibariyle Starlink kullanılmaya başlanmıştır. Bağlantı sorununun iyileşeceği değerlendirilmektedir. Nijerli firma temsilcileriyle whatsapp üzerinden iletişim kurulabilmektedir.

Ülkede sağlık tesisleri Niamey'de sınırlı, başkent dışında ise yetersizdir. Nijer'de Türkiye-Nijer Dostluk bulunmaktadır. Nijer'de sıtma yaygındır. Nijer'e seyahat edecekler yüksek sıtma riski altında olacakları için ülkeye gitmeden önce sağlık kurumlarının tavsiyelerini almaları yerinde olur. Türkiye'den Nijer'e gelecekler için "Sarı Humma" aşısı zorunludur. Ayrıca uzun süreli ziyaretler için tifo aşısı da önerilmektedir. Detaylı bilgi için "Seyahat Sağlığı Merkezleri"yle görüşmekte fayda olduğu değerlendirilmektedir. Nijer genelinde musluk suyu sağlıklı olmadığından içilmemelidir.

Diğer birçok Afrika ülkesinde olduğu gibi, Nijer'de de hırsızlık ve soygun suçları yaygındır. Geceleri sokaklarda yalnız yürümek çok tehlikelidir. Hırsız ve yankesicilerden korunmak için her zaman dikkatli ve tedbirli olunması tavsiye edilmektedir.

Para Kullanımı

Nijer, Frank Bölgesi Bölgesel Grubunun "Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği" (UEMOA) üyesidir. Nijer'in para politikası, sekiz üye ülkedeki enflasyon hedeflemesi önceliğine sahip olan Bölgesel Merkez Bankası (BCEAO) tarafından belirlenir. BCEAO'nun politikası, Avrupa Merkez Bankası (ECB) tarafından oldukça fazla etkilenmektedir. Nijer'in dış politikası, ekonomik gelişme ve komşular ile güvenlik işbirliği üzerinde odaklanmıştır. Nijer'de sabit kur rejimi uygulanmakta olup 1 avro=655,957 Batı Afrika frangıdır. Karaborsada bu oran 660-665 Batı Afrika frangına kadar çıkabilmektedir.

Nijer'de yaygın olmasa da kredi kartı ve çek ile ödemeler yapılabilmektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Umuma mahsus pasaport hamili vatandaşlarımız vizeye tabidirler. Vatandaşlarımız vize başvuru formlarını doldurmaları, iki adet fotoğraf sunmaları ve vize ücretini ödemeleri durumunda Ankara'daki Nijer Büyükelçiliği'ne vize başvurusunda bulunabilirler.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

2025 yılı resmi tatilleri aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

Sıra No	Tatilin Tarihi/Günü	Tatilin İsmi
1	1 Ocak Çarşamba	Yeni Yıl Günü
2	28 Mart Cuma	Kadir Gecesi
3	30 Mart Pazar	Ramazan Bayramı
4	21 Nisan Pazartesi	Paskalya
5	24 Nisan Perşembe	Ahenk Günü
6	1 Mayıs Perşembe	İşçi Bayramı
7	6/7 Haziran Cuma/Cumartesi	Kurban Bayramı
8	26 Haziran Perşembe	İslam Yeni Yıl Başlangıcı
9	26 Temmuz Cumartesi	26 Temmuz darbesi sonrası yürürlüğe konmuştur (Millî)
10	3 Ağustos Pazar	Bağımsızlık Günü /Ulusal Ağaç Günü (Millî)
11	4 Eylül Perşembe	Hz. Muhammed'in Doğumu
12	18 Aralık Perşembe	Cumhuriyet Bayramı /Ulusal Gün (Millî)
13	25 Aralık Çarşamba	Noel

Nijer'de kamu dairelerinde ve birçok özel işletmede mesai saat 08:00'de başlayıp 18:00'da sona ermektedir. İklimden dolayı gündüz mesai arası 3 saattir.

Yerel Saat

Nijer, Batı Afrika Saat dilimi, West Afrika Time (WAT) UTC+1, içerisinde yer almaktadır. Yaz saati ya da Kış saati uygulaması bulunmamaktadır. Nijer ile Türkiye arasında 2 saatlik bir zaman farkı bulunmakla beraber, Türkiye'de saat Nijer'den 2 saat daha ileridedir.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Nijer’de iş yapacak hukuki şirket biçimleri:

- Limited şirket (SARL),
- Anonim şirket (SA),
- Şahıs Şirketi
- Şube

Şirket Kurma Prosedürü

Nijer’de iş yapmak için izlenmesi gereken etaplar şu şekildedir.

- 1.Şirketin menkul krediler ve ticari sicile (RCCM) kayıt ettirilmesi.
- 2.Nijer’deki vergi kurumlarına şirketin kayıtlı olması.
- 3.Bir noter tarafından şirket tüzüğü’nün yazılması ve imzalanması.
- 4.Şirket adına geçici bir banka hesabı oluşturulması.
- 5.Şirketin seçilen hukuki biçimini dikkate alarak banka hesabına sermaye miktarının yatırılması.
- 6.Şirket için yerel bir adres bulunması.
- 7.Sosyal güvenlik ulusal sandığı nezdinde tüm şirket personelinin kayıtlı olması.

Noter’de:

Nijer’de bir şirket açılması mücadele edilmesi gereken gerçek bir parkur olmakla birlikte (idari işlerdeki yavaşlık, vs) bu ülkede iş yapmak ve gerekli izinleri alıp her şeyi tamamlamak 10 ila 15 gün gibi bir süreyi alabilmektedir. Yaklaşık maliyet: 1200 dolar (şirketin sigorta ettirilmesi dahil)

Fakat iş takipçileri olarak tanımlanan bazı danışmanlık firmaları belirli bir ücret karşılığında bu işlemleri 2-3 gün içerisinde halledebilmektedir.

Bankacılık Mevzuatı

Nijer’in orta derecede küçük bir bankacılık sektörü bulunmaktadır. Ülkenin gelişmişlik ve ekonomik durumundan bankacılık sektörü fazla yoğunlaşmamış ve müşteri tabanı fazla çeşitlenmemiştir. Ülkemizden özel bir banka (Aktifbank) 6 adet Nijer bankası ile muhabirlik ilişkisi kurulmuş olup söz konusu Bankalar şu şekildedir:

- Orabank Niger
- Banque Commercial du Niger
- Bank of Africa Niger SA
- Societe Nigerienne de Banque
- Banque Islamique du Niger pour le Commerce et l’Investissement
- Banque Agricole du Niger

Vizeler

3 (üç) ay veya daha uzun bir süre için Nijer'e yerleşmek isteyen herhangi bir yabancı için oturma izni zorunlu bir belgedir.

Oturum belgesi alabilmek için;

İlk önce ikametgâh belgesi talep etmek için en yakın polis karakoluna gidilmesi gerekmektedir. İşlem Nijer'e gelişinizi takip eden ilk 3 ay içinde yapılmalıdır. Bunu elde etmek için, kimlik belgenizi ve 2000 CFA'dan daha az bir miktar sağlamanız gerekmektedir. İkametgâh belgesi en fazla 15 dakika içinde alınabilmektedir.

Ardından Niamey Temyiz Mahkemesine gidip sabıka kaydının uygulanmasını talep edilmesi gerekmektedir.

Daha sonra Bölgesel Gözetim Müdürlüğüne (DST) gidilmesi gerekmektedir. Sağlık raporu, kimlik fotokopisi ve sabıka kaydının incelenmesinden sonra mahkeme oturma izni vermektedir.

Çalışma Vizesi:

Çalışacağınız iş yerinde görev alacağınıza dair iş yerinizden alınacak bir belge ile işinizi ilgilendiren faaliyetten sorumlu bakanlıktan önceden izin alınması gerekmektedir.

Kaynak: T.C. Niamey Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği